

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни**

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітня програма **«Міжнародний бізнес»**
Вид дисципліни: **за вибором**
Факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач:
Професор кафедри міжнародного бізнесу
та економічної теорії **І.В.Шкодїна**

ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Тексти лекцій розміщено на Дистанційному курсі «Корпоративні фінанси»

<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=434>

Тема 1. Теоретичні основи і принципи організації корпоративних фінансів

1. Корпорація як суб'єкт фінансового ринку.
2. Сутність та функції корпоративних фінансів. Принципи корпоративних фінансів.
3. Мета, цілі та особливості управління фінансами корпорації.
4. Роль корпоративного управління в діяльності корпорації. Моделі корпоративного управління.
5. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура.

Тема 2. Фінансові інструменти мобілізації капіталу

1. Поняття фінансових ресурсів, капіталу та активів господарюючого суб'єкта. Власні, позикові і залучені кошти підприємства.
2. Фінансові інструменти та характеристика (акції, облігації внутрішніх і зовнішніх державних позик, облігації місцевих позик, облігації підприємств, казначейські зобов'язання держави, інвестиційні сертифікати, векселі, форвардні (ф'ючерсні) контракти, (варіанти), депозитарні розписки).

Тема 3. Концепція вартості грошей з урахуванням фактору часу

1. Концепція і методичний інструментарій оцінки вартості грошей у часі.
2. Методичний інструментарій врахування фактора інфляції.
3. Методичний інструментарій врахування фактора ризику.

Тема 4. Вартість капіталу корпорації

1. Економічна сутність та класифікація капіталу корпорації. Основні принципи формування капіталу корпорації.
2. Вартість капіталу як процент, що сплачується корпорацією. Вартість капіталу корпорації і принципи її оцінки.
3. Методи розрахунків вартості компанії. Середньозважена і гранична вартості капіталу. Значення інформації про динаміку вартості капіталу.

Тема 5. Структура капіталу корпорації

1. Розвиток теорій структури капіталу (теорія М. Міллера і Ф. Модильяні, теорія Г.Дональдсона, теорія асиметричної інформації С.Майєра).

2. Фінансовий важіль (ліверидж); визначення ефекту фінансового лівериджу.
3. Оцінка фінансового ризику, пов'язаного з вкладанням капіталу в корпорацію.
4. Вибір варіантів залучення додаткового капіталу, управління структурою капіталу; напрями оптимізації структури капіталу.

Тема 6. Дивідендна політика корпорації

1. Дивідендна політика корпорацій: теоретичні підходи і практичне здійснення
2. Теоретичні підходи щодо впливу дивідендної політики на вартість фірми
3. Фактори, які визначають дивідендну політику.
4. Сутність дивідендної політики та завдання.
5. Особливості дивідендної політики українських акціонерних товариств.

Тема 7. Інвестування капіталу корпорації в реальні активи

1. Оцінка вартості інвестицій у реальні активи. Методи оцінювання і критерії відбору інвестиційних проектів.
2. Формуванні портфеля реальних інвестицій.
3. Альтернативні методи оцінки інвестиційних проектів.

Тема 8. Інвестування капіталу корпорації у фінансові активи

1. Інвестиції в цінні папери.
2. Особливості і критерії інвестування в облігації.
3. Інвестиції в акції.
4. Критерії формування портфеля цінних паперів: дохідність і ризик інвестиційного портфеля, диверсифікація активів і оптимізація інвестиційного портфеля.

Тема 9. Аналіз фінансової звітності та оцінка ринкової вартості корпорації

1. Форми фінансової звітності.
2. Методи аналізу фінансової звітності.
3. Системи і методи фінансового планування.
4. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.

Тема 10. Стратегічні угоди: злиття, поглинання, викуп компанії

1. Сутність та види злиттів і поглинань (M&A).
 2. Недружні поглинання
 3. Реструктуризація корпорації і проблема контролю.
- Особливості ринку M&A в світі та Україні.

Рекомендована література

Основна література

1. Бабіченко В. В. Корпоративні фінанси в інформаційній економіці: детермінанти і пріоритети розвитку в Україні : дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук спец. 08.00.08 «Фінанси, гроші і кредит». Київ, 2016. 405 с.
2. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов. Москва: Олимп-Бизнес, 2014. 1008с.
3. Господарський Кодекс України. Станом на 16.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
4. Грідчина В.М. Корпоративні фінанси (зарубіжний досвід і вітчизняна практика): Навч. посіб. 2-ге вид. стереотип. Київ.:МАУП, 2002. 232с.
5. Деєва Н.М., Олійник В.Я., Григора Т.Ф., Буряк А.В., Управління корпоративними фінансами. Навч. посіб. Київ:ЦУЛ, 2007. 200с.
6. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посіб. Київ: Каравела, 2007. 424с.
7. Нижегородцев Р.М., Горидько Н.П., Шкодина І.В. Институциональные основы теории финансов: современные подходы. Москва: ИНФРА-М, 2014. 220 с.
8. Петленко Ю.В. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2007. 298с.
9. Податковий Кодекс України. Станом на 21.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 720-IX від 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
11. Самородов Б.В., Азаренкова Г.М. Рекомендації щодо визначення стабільності процесу банківського кредитування. *Бізнес Інформ*. 2019. №2. С.367-375.
12. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2012. С. 34-47.
13. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник. Київ: КНЕУ, 2004. 566с.
14. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія / Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. та ін. ; за ред. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2019. 306 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf> (дата звернення: 25.08.2020).
15. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. Київ: Знання, 2006. 439с.
16. Шкодина І.В. Зарубіжний досвід корпоративного управління в компаніях з державною участю. *Молодий вчений*. 2017. №11. С. 1354-1357
17. Шкодина І.В., Легостаєва О., Кондратенко Н. Інституційні перетворення глобальної фінансової системи в умовах технологічної революції. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н.*

Каразіна (Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»). 2019. №3.

Додаткова література:

1. Білоцька І. А. Транспарентність корпоративного сектору як передумова результативності бізнесу в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 5-6. С. 54–58.
2. Геддес Р. IPO и последующие размещения акций. Москва: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2017. 335с.
3. Джереми Миллер. Правила инвестирования Уоррена Баффетта. Москва. Издательство: Альпина Паблишер, 2017. 374 с.
4. Дубницкий В.Ю., Кобылин А.М. Финансово-аналитический программный калькулятор для выполнения валютных расчётов в условиях стохастически неопределённой внешней экономической среды . *Система обробки інформації*. 2016. Вип. (138). С. 107-112.
5. Зимовець В. В. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки. *Фінанси України*. 2015. №9. –С. 78-95.
6. Кравченко О. О., Приймук В. В. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2019/11.pdf (дата звернення: 25.08.2020).
7. Ковалев В. В., Ковалев В. В Корпоративные финансы. Москва. ИИздательство «Проспект». 2018. 640 с.
8. Корпоративные финансы : учебн. пособие / колл. авторов; под ред. проф. Н. В. Липчиу. Москва : КНОРУС, 2016. 228 с.
9. Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку: Зб. матеріалів І Всеукр. Наук.-практ. конференції. Київ : КНЕУ, 2016. 367 с
10. Никитушкина И., Макарова С., Студников С. Корпоративные финансы. Учебник для академического бакалавриата. Москва. Издательство Юрайт, 2019. 521 с.
11. Самылин, А. И. Корпоративные финансы. Финансовые расчеты : ученик. Москва : ИНФРА-М, 2017. 472 с
12. Фондовый рынок : підручник / В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін. ; за ред. В.Д. Базилевича. Книга 1, 2. Київ : Знання, 2015. 2016.
13. Шишкіна О. В. Принципи управління фінансовими ризиками промислових підприємств. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 206-211.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни**

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма «**Міжнародний бізнес**»

Вид дисципліни: **за вибором**

Факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Мета проведення семінарських з дисципліни «Корпоративні фінанси» – закріплення та розвиток знань, отриманих на лекціях та під час самостійної роботи; розвиток навичок аналізу при вирішенні ситуаційних і аналітично-розрахункових задач; обговорення результатів виконання аналітично-пошукових завдань; організація систематичної роботи над вивченням навчальної дисципліни, контроль ходу вивчення навчальної дисципліни та оцінка знань студентів з кожної теми.

При викладанні навчальної дисципліни «Корпоративні фінанси» застосовуються презентації, роздатковий матеріал, статистичні матеріали, діаграми та графічні схеми.

На семінарських заняттях застосовуються:

- ситуаційні, аналітично-пошукові та тестові завдання;
- кооперативне навчання (робота за методом малих груп);
- дискусії за визначеною тематикою;
- роздатковий матеріал (діаграми, рисунки, статистичні дані тощо) для виконання графоаналітичних вправ;
- написання есе.

З метою якісної підготовки до семінарських занять та забезпечення достатнього рівня ефективності проведення кожного заняття необхідно:

- переглянути конспект лекцій за відповідною темою;
- вивчити методичні рекомендації щодо самостійної роботи над відповідною темою;
- опрацювати відповідні розділи підручників та навчальних посібників;
- вивчити джерела, вказані в списках додаткової літератури;
- внести доповнення до конспекту лекції за темою;
- вирішити розрахункові завдання;
- виконати аналітично-пошукові завдання;

Лише систематична робота по якісній підготовці до кожного семінарського заняття здатна забезпечити успіх у вивченні дисципліни.

Питання та завдання для семінарських занять розміщено на Дистанційному курсі «Корпоративні фінанси»

<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=434>

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

д.ф.н.

Тема 1. Теоретичні основи і принципи організації корпоративних фінансів

Контрольні питання

1. Які існують юридичні форми організації капіталу і підприємництва?
2. Охарактеризуйте категорії корпоративних фінансів як абстрактних фінансових відносин.
3. Назвіть функції фінансів корпорацій.
4. Які економічні відносини виникають у корпорації з іншими агентами ринкових відносин?
5. Розкрийте логічний зв'язок між теоретичними абстракціями – категоріями корпоративних фінансів і прагматичних дій фінансового менеджменту.
6. Поясніть поняття «фінансове навколишнє середовище».
7. Надайте визначення поняттю «управління фінансами корпорації».
8. Назвіть принципи управління корпоративними фінансами.
9. Назвіть основні завдання, що ставляться перед фінансовим менеджером.

Тематика доповідей:

1. Комплекс фінансових рішень фірми та корпорації на різних етапах її життєвого циклу.
2. Ринок капіталу як середовище функціонування корпорації на різних етапах її життєвого циклу.
3. Прийняття фінансових рішень: критерії і цілі.
4. Стратегічні цілі фірми: максимізація прибутку, стабільний ріст прибутку на акцію, максимізація дивіденду, підвищення ринкової вартості фірми.

Тема 3. Концепція вартості грошей з урахуванням фактору часу

Контрольні питання

1. Розкрийте економічну природу коефіцієнта дисконтування.
2. Чим відрізняється приведена вартість від нетто–приведеної вартості?
3. У чому різниця між ціною капіталу і ціною фінансового інструменту?
4. Як визначається ціна капіталу, залученого за допомогою емісії боргових інструментів?
5. Як визначається ціна капіталу, залученого способом випуску привілейованих акцій?
6. Як визначається ціна капіталу, залученого способом випуску звичайних акцій?

Тематика доповідей:

1. Концепція визначення теоретичної ринкової вартості фірми на основі методу дисконтування грошових потоків.
2. Основні методи оцінки приведеної вартості одиничного платежу: нарахування простих і складних відсотків, дискретне і безперервне нарощення вартості і оцінка теперішньої вартості грошей.
3. Поняття фундаментальної, (справжньої, інвестиційної) вартості позикового капіталу корпорації.
4. Поняття безризикового боргу корпорації.
5. Правило чистої приведеної вартості інвестицій (NPV) і його застосування в аналізі позикового капіталу корпорації.
6. Крива доходності та її роль в аналізі позикового капіталу корпорації.
7. Ключові мультиплікатори для оцінки дійсної вартості компанії.

Тема 5. Структура капіталу корпорації

Тематика доповідей:

1. Теореми Модільяні - Міллера. «Портфель - копія » як метод доказу.
2. Побудова моделі аналізу структури капіталу для недосконалого ринку: введення фактора податкової економії. Теореми Модільяні і Міллера з урахуванням податку на прибуток.
3. Побудова моделі для недосконалого ринку: введення витрат фінансової нестійкості.
4. Теорія компромісу у виборі структури капіталу (trade - offs theory).
5. Проблема «нависання боргу» (debt overhang) і перерозподіл вартості корпорації між кредиторами та акціонерами.
6. Побудова моделей аналізу структури капіталу для недосконалого ринку: введення асиметрії інформації.
7. Основи сигнальних моделей структури капіталу: принципи моделей Росса і Майлуфа.
8. Агентські витрати і вибір структури капіталу: агентські витрати позикового капіталу, агентської витрати власного капіталу.
9. Роль аналізу структури капіталу в корпоративних фінансових рішеннях.
10. Модель середньозважених витрат на капітал корпорації (WACC).
11. Роль кредитних рейтингів в аналізі витрат на позиковий капітал корпорації.

Тема 6. Дивідендна політика корпорації

Тематика доповідей:

1. Поняття дивідендної політики та її елементи. Напрями впливу дивідендів на фінансове положення компанії.
2. Теоретичні підходи щодо впливу дивідендної політики на вартість фірми: теорія «байдужості дивідендів» (1 теорема MMM),

врахування співвідношення ставок оподаткування на приріст капіталу і на доходи (теорія податкової диференціації), теорія «синиці в руках».

3. Основні фактори, що впливають на розмір дивідендів: режим оподаткування, інвестиційні можливості, правило «послаблення капіталу», цільове значення ліквідності.

4. Стратегічні підходи фірми у дивідендній політиці: стабільний ріст, циклічні дивіденди, дивіденди за «остаточним принципом».

5. Альтернативні шляхи виплати дивідендів: спліт акцій і плани реінвестування дивідендів.

6. Теоретичне обґрунтування впливу дивідендної політики на вартість фірми.

7. Основні стратегії дивідендної політики.

8. Вплив дивідендної політики на вартість капіталу фірми і ризик.

9. Взаємозв'язок інвестиційних рішень і вибору джерел фінансування.

Тема 7. Інвестування капіталу корпорації в реальні активи

Тематика доповідей:

1. Етапи інвестиційного проекту - початкові інвестиції, період реалізації проекту, завершення проекту.

2. Характеристики інвестиційного проекту - ризик і грошові потоки.

3. Методи оцінки ефективності проекту та їх обмеженість: період окупності (PB), метод бухгалтерської рентабельності (ARR).

4. Традиційні методи аналізу ефективності (NPV, IRR, DPB, PI).

5. Внутрішня норма доходності проекту як фінансова ставка доходності і норма економічного прибутку.

6. Індекс рентабельності проекту (P/I) та особливості його застосування в аналізі ефективності проектів.

7. Економічний прибуток, створений проектом: показник економічної доданої вартості (EVA), як форма економічного прибутку проекту.

8. Особливості аналізу ризикових інвестицій корпорації в реальні активи на основі дисконтованого грошового потоку.

9. Поняття «гнучких інвестиційних проектів» та їх роль у реалізації стратегічних можливостей корпорації.

Тема 8. Інвестування капіталу корпорації у фінансові активи

Контрольні питання

1. Що таке цінні папери?

2. За якими ознаками класифікуються цінні папери в Україні?

3. У чому особливості обігу корпоративних цінних паперів?

4. Які основні характеристики акцій?

5. Які види корпоративних облігацій закріплені вітчизняним законодавством?

6. Які операції проводять акціонерні товариства з корпоративними цінними паперами на фондовому ринку?

7. Які фактори визначають курсову вартість корпоративних цінних паперів?

8. Як здійснюється державний контроль у сфері випуску та обігу корпоративних цінних паперів?

Тематика доповідей:

1. Дисконтування потоків грошових коштів по корпоративних облигаціях з урахуванням структури процентних ставок у часі

2. Аналіз вартості позикового капіталу у вигляді банківського кредиту на основі «портфеля-копії».

3. Модель дисконтування потоків дивідендів за акції: випадок фіксованих виплат.

4. Роль портфельної теорії в побудові моделей оцінки доходності, очікуваної власником корпорації.

5. Система припущень моделі ціноутворення на довгострокові активи корпорації (CAPM) та їх роль в аналізі систематичного ризику акцій.

6. Систематичний ризик капіталу власників корпорації (β -коефіцієнт). Чи можна протестувати модель CAPM - критика Ролла.

7. Проблема автентичності β -коефіцієнта як вимірювача систематичного ризику. I

8. історичний і прогностичний методи аналізу премії за ринковий ризик.

9. Діяльність фінансово - аналітичних агентств та створення «книги β -коефіцієнта». Скоригований β -коефіцієнт (shrunken or adjusted beta): причини і принципи корекції. Узагальнений (lagged) β - коефіцієнт.

10. Арбітражна модель як основа аналізу прибутку на власний капітал (P/E). Відмінності арбітражної моделі від моделі CAPM.

11. Глобалізація і проблема ефективності зростаючих ринків капіталу.

12. Спред доходності як показник ризику країни.

Тема 9. Аналіз фінансової звітності та оцінка ринкової вартості корпорації

Контрольні питання

1. Які документи фінансової звітності корпорацій ви знаєте?

2. Назвіть особливості фінансової звітності корпорацій.

3. Назвіть основні статті активів і пасивів балансу.

4. Які традиційні правила («золоті правила») складання балансу ви знаєте?

5. Як складається звіт про прибутки (рахунок прибутків та збитків)?

Тематика доповідей:

1. Звітність фірми як джерело інформації для фінансового аналізу.

2. Фінансовий облік як елемент управлінського.

3. Коефіцієнтний аналіз.

4. Принцип створення економічного прибутку - основа аналізу фінансових рішень корпорації.

5. Альтернативні витрати як принцип побудови фінансового аналізу.

Тема 10. Стратегічні угоди: злиття, поглинання, викуп компанії

Тематика доповідей:

1. Зростання корпорацій і проблема контролю.
2. Види злиттів і поглинань як операцій придбання контролю над фірмою.
3. Фінансові способи захисту від ворожих поглинань.
4. Аналіз мотивів злиттів і поглинань: з позицій теорій ефективності, з позицій диверсифікації, з позицій агентської теорії.
5. Недружні поглинання і проблема «безбілетника».
6. Форми синергії у злиттях і поглинаннях: операційна, управлінська та фінансова синергія.
7. Реструктуризація корпорації і проблема контролю. Способи розукрупнення корпорацій.
8. Мотиви та способи викупу корпорації за рахунок позикових коштів: LBO, MBO, EBO.
9. Фінансові аспекти оцінки ефективності операцій придбання злиттів, поглинань, створення холдингових структур.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО
ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
з дисципліни**

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма «**Міжнародний бізнес**»

Вид дисципліни: **за вибором**

Факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Типові завдання з дисципліни «КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ»

Завдання 1

Розрахувати, через скільки звітних періодів за умови збереження заданих тенденцій щодо руху грошових коштів підприємство зможе погасити свою заборгованість за рахунок операційної діяльності, якщо:

операційний Cash-Flow за звітний період — 500 тис. грн.;

довгострокові зобов'язання — 600 тис. грн.;

поточні зобов'язання — 900 тис. грн.;

поточні фінансові інвестиції на кінець звітного періоду — 30 тис. грн.;

грошові кошти та їх еквівалент на кінець періоду — 50 тис. грн.;

резерв сумнівних боргів — 40 тис. грн.;

дебіторська заборгованість — 200 тис. грн.

Завдання 2

Відкрите акціонерне товариство “Харківхліб” випустило одну тисячу привілейованих акцій номіналом 10 грн. Мінімальний річний прибуток при емісії акцій було оголошено рівним 25% від їх номіналу. Чистий прибуток товариства складає 500 грн. Визначити мінімальну суму, яку товариство повинно сплатити кожного року у вигляді дивідендів за привілейованими акціями та прибуток на звичайні акції

Рішення:

Дивіденд на одну акцію дорівнює:

$$D_1 = 10 \cdot 25/100 = 2,5 \text{ грн.},$$

тоді величина дивіденду за всіма випущеними привілейованими акціями буде дорівнювати:

$$D \sum = 1000 \cdot 2,5 = 2500 \text{ грн.}$$

Прибуток на прості акції – це різниця між чистим прибутком і виплаченим дивідендом за привілейованими акціями.

$$П(ЗА) = 5000 - 2500 = 2500 \text{ грн.}$$

Завдання 3.

В оголошенні ВАТ “Харківський ремонтний завод” зазначено, що дивіденди за його акціями за рік складуть 20% річних за звичайними акціями і 30% за привілейованими акціями. Визначити суму дивіденду на привілейовану акцію номіналом 5 грн. і одну звичайну номіналом 1 грн. Визначити дивідендний вихід, якщо дохід на звичайну акцію складає 200 грн.

Рішення:

Сума дивіденду на одну привілейовану акцію буде дорівнювати:

$$D_1 = 0,3 \cdot 5000 = 1500 \text{ грн.}$$

Сума дивіденду на одну просту акцію буде дорівнювати:

$$D_2 = 0,2 \cdot 1000 = 200 \text{ грн.}$$

Величина виплаченого дивіденду характеризується дивідендним виходом, який розраховується за формулою:

$$\text{дивідендний вихід} = \frac{\text{дивіденд на акцію}}{\text{дохід на акцію}}$$

Тоді дивідендний вихід за простими акціями буде дорівнювати:

$$D\Sigma = \frac{200}{200} = 1 \text{ або } 100\%$$

Завдання 4.

У газеті «Цінні папери України» були наведені в травні місяці поточного року наступні дані про акції ВАТ «Дніпроважмаш»: номінал акції 10 грн., курсова вартість – 4,3 грн., сума дивіденду на акцію за III квартал попереднього року – 5 грн. Визначити цінність акції та коефіцієнт її котирування, якщо весь прибуток на акцію був сплачений у вигляді дивіденду.

Рішення:

Так як дивідендний вихід склав 100% (весь прибуток на акцію був сплачений у вигляді дивіденду), то дохід на акцію за III квартал склав 5 грн. Вважаючи цей прибуток середнім щоквартальним за рік, одержуємо для річного прибутку на акцію суму:

$$5 \cdot 4 = 20 \text{ грн.}$$

Отже, цінність акції (показник P/E) буде дорівнювати:

$$4,3/20 = 0,215$$

Вважаючи далі книжну ціну акції рівною її номінальній вартості, одержуємо для коефіцієнта котирування акції значення: $4,3/10 = 0,43$.

Завдання 5

Облігації ВАТ «Київський мотоциклетний завод» номіналом 25 грн. продається за ціною 24,5 грн. Визначити курс облігацій. Як зміниться ціна облігації, якщо курс облігації зменшиться на 5%.

Рішення:

Курс облігації (K_0) визначається відношенням ринкової ціни облігації до номіналу (N).

$$K_0 = \frac{24,5}{25} \times 100 = 98$$

Ціна облігації при заданому її курсі дорівнює:

$$P = K_0 \cdot N/100$$

Якщо курс облігації зменшиться на 5%, то ціна облігації буде дорівнювати:

$$P = (98 - 98 \cdot 0,05) \cdot 25/100 = 23,3 \text{ грн.}$$

Завдання 6

Курс короткострокових облігацій корпорації «Прем'єр-фінанс» номіналом 100 грн. дорівнює 77,5. Визначити ціну облігацій. Як зміниться курс облігації, якщо ціна на облігації збільшиться на 10%.

Рішення:

Ціна облігації при заданому курсі буде дорівнювати:

$$P = 77,5 \text{ г } 100/100 = 77,5 \text{ грн}$$

Курс облігації визначається за наступною формулою:

$$K_o = P/N$$

Якщо ціна на облігації збільшиться на 10%, то курс облігації дорівнюватиме:

$$K_o = 77,5 \text{ г } 1,1 \text{ г } 100/100 = 85,2,$$

тобто курс облігації збільшиться на 7,7 (85,2 – 77,5).

Завдання 7

Акції ВАТ “Харківський тракторний завод” номіналом 10 грн. продавалися на початку року за курсовою вартістю 40 грн. Дивіденд за рік був оголошений у розмірі 10% річних. Визначити реальну прибутковість за рівнем дивідендів акцій, куплених на початку року.

Завдання 8

Акціонерне товариство випустило звичайних акцій на 10 млн.грн., привілейованих на 1 млн.грн. при 50% дивідендів і облігаційної позики на 2 млн.грн. з виплатою 30% річних.

Як розподілиться прибуток 1200 тис.грн. для виплати доходів за:

- а) простими акціями;
- б) облігаціями;
- в) привілейованими акціями.

Пояснення до розв’язання:

Необхідно початково з’ясувати черговість виплати дивідендів по різних корпоративних цінних паперах, а потім розрахувати, власне, суми дивідендів.

Завдання 9.

У річному звіті АТ “Акціонерний комерційний банк “Капітал”” за поточний рік наведені наступні дані на одну акцію (у грн.): ціна за книгами - 27,67; діапазон ринкових цін протягом року - 33,275 - 8,125; доход на акцію - 1,56. Визначити діапазон зміни протягом року цінності акції та коефіцієнт котирування.

Рішення:

Цінність акцій з урахуванням їх попиту на ринку характеризується показником Р/Е (Price to Earning ratio):

$$P / E = \frac{\text{ринкова ціна акції}}{\text{дохід на акцію за рік}}$$

Цей показник використовується для порівняльної оцінки якості акцій різноманітних акціонерних товариств. Крім того, для оцінки якості акцій на ринку використовується коефіцієнт котирування:

$$\text{коефіцієнт котирування} = \frac{\text{ринкова ціна акції}}{\text{книжна (облікова) ціна}}$$

Книжна ціна характеризує частку власного капіталу акціонерного товариства, що припадає на одну акцію, і складається з номінальної вартості,

частки емісійного прибутку (накопиченої різниці між ринковою ціною проданих акцій та їх номінальною вартістю) і частки нагромадженого прибутку, вкладеного в розвиток акціонерного товариства.

Цінність акції (показник Р/Е) банківського АТ “Акціонерний комерційний банк “Капітал”” протягом року становила

$$\text{від } 8,125/1,56 = 5,208 \text{ до } 33,375/1,56 = 21,394$$

Коефіцієнт котирування знаходився в межах

$$\text{від } 8,125/27,67 = 0,294 \text{ до } 33,275/27367 = 1,203$$

Завдання 10.

ЗАТ “Подільське борошно” на акції номіналом 10 тис. грн., курсова вартість яких на початку року була рівна 40 тис. грн., сплатила за рік дивіденди в розмірі 14% річних. Курс долара на початку року складав 5,6 грн./\$, а на кінець року 5,7 грн. /\$. Визначити реальну прибутковість за рівнем дивіденду акцій.

Рішення:

Дивіденд за акціями товариства за рік склав:

$$D = 0.14 \cdot 10 = 1,4 \text{ тис. грн.}$$

Дохідність операції з акціями за рівнем дивіденду можна визначити за формулою для ефективної ставки відсотків:

$$I_e = w/prn,$$

де w – дохід від фінансової операції;

p – початкова сума;

n – період.

$$I_e = \frac{40 \cdot (1 + 1 \times 0.14) - 40}{40 \times 1} = 0.035$$

Вартість акцій у доларах на початку року була:

$$P\$ = 40/5.6 = 7,1 \text{ дол.}$$

Величина річного дивіденду за акціями в доларах склала:

$$D\$ = 40/5,7 = 7 \text{ дол.}$$

Реальна прибутковість акцій корпорації за рівнем дивіденду за рік у доларах, таким чином, дорівнювала:

$$I_e\$ = 7/7,1 = 0,98 \text{ або } 98\%.$$

Завдання 11

5 облігацій АТ “Чернігівсортнасінявоч” номіналом 10 тис. грн. і терміном 10 років куплені за курсом 94. Відсотки за облігаціями виплачуються в кінці терміну за складною ставкою 25% річних. Визначити загальний прибуток від фінансової операції та її прибутковість.

Рішення:

Прибуток від покупки довгострокових облігацій з виплатою відсотків буде складатися з суми отриманих відсотків і різниці між ціною їхнього погашення (номіналом) і ціною покупки. Якщо відсотки по облігації сплачуються в кінці терміну, то при їхньому нарахуванні за ставкою складних відсотків g сума процентних грошей при погашенні облігації через n років складе:

$$I = N(1 + g)^n - N$$

Якщо облігація була куплена за ціною P , загальний прибуток від неї буде дорівнювати:

$$W = I + N - P = N \times (1 + g)^n - P = N \times [(1 + g)^n - P/100]$$

Прибутковість покупки облігації у вигляді ефективної ставки складних відсотків буде рівна:

$$I_e = \sqrt[n]{1 + \frac{W}{P}} - 1 = \frac{1 + g}{\sqrt[n]{P/100}} - 1$$

Прибуток від однієї облігації

$$W_1 = 10000 \times [(1 + 0,25)^{10} - 94/100] = 83732 \text{ грн.}$$

Прибуток від 5 облігацій

$$W \Sigma = 5 \times 83732 = 418660 \text{ грн.}$$

Тоді прибутковість покупки облігацій:

$$I_e = \frac{1 + 0,25}{\sqrt[10]{\frac{P94}{100}}} - 1 = 0,26$$

Завдання 12.

Корпорація «Марвілл Той» використовує спеціальний верстат, куплений 2 роки тому. Амортизація нараховувалась прямолінійно, залишкова вартість становить 500 дол.; машина буде в експлуатації ще 6 років. Її поточна бухгалтерська вартість – 2600 дол. Верстат може бути проданий за 3000 дол., отже, річні амортизаційні витрати $(2600 - 500) / 6 = 350$ дол. Корпорація планує замінити верстат; новий коштуватиме 8000 дол., термін експлуатації – 6 років, залишкова вартість 800 дол. За прийнятою класифікацією верстат належить до 5-го класу, і на нього не поширюється право інвестиційного податкового кредиту. Нова машина дозволить збільшити випуск продукції, продаж зросте на 1000 дол. щорічно, операційні витрати знизяться на 1500 дол. у рік. Новий верстат потребуватиме збільшення товарно-матеріальних запасів на 2000 дол., стаття «Кредитори» має зрости на 500 дол.; компанія платить податок за ставкою 40 %, вартість капіталу 15 %. Визначте, чи потрібно замінювати стару машину на нову.

Завдання 13.

Підприємству необхідно проаналізувати ефективність одержання кредиту повною вартістю 160 тис. грн. за яким були одержані чисті й цілові грошові потоки протягом 4 років, а саме 1-й рік – 50 тис. грн. 2-й рік – 60 тис. грн. 3-й рік – 80 тис. грн. 4-й рік – 40 тис. грн. Середня ставка доходності 20%.

ТЕСТИ

Корпорація це:

- а) будь-яке господарське товариство;
- б) засноване на пайовій участі в капіталі об'єднання, юридичні права якого відособлені від прав і зобов'язань його учасників;
- в) товариство, що засноване на приватній власності однієї особи.
- г) нема правильної відповіді.

До функцій фінансів корпорацій не належать:

- а) формування капіталу;
- б) стимулююча;
- в) функція контролю;
- г) нема правильної відповіді.

До принципів організації корпоративних фінансів належать:

- а) фінансової стійкості;
- б) наочності;
- в) самооплатність і самофінансування;
- г) нема правильної відповіді.

Серед основних ознак корпорації є:

- а) відсутність права акціонера вільно розпоряджатись своїми акціями;
- б) відповідальність акціонерів за зобов'язаннями корпорації обмежуються їх частками в капіталі;
- в) товариство є добровільним об'єднанням на підставі договору;
- г) нема правильної відповіді.

Види акціонерних товариств:

- а) публічні та приватні;
- б) відкриті та закриті;
- в) приватні та державні;
- г) нема правильної відповіді.

Визначити номінальну ціну акцій, випущених АТ «Альянс», якщо статутний капітал складає 500 тис. грн, а кількість випущених акцій – 20 тис. штук:

- а) 25 грн;
- б) 50 грн;
- в) 2,5 грн;
- г) 5 грн.

Визначити додаткову прибутковість цінного паперу, якщо відомо, що курсова ціна акції, розміщеної за номіналом 17,5 тис. грн., у перший рік після емісії становила 15 тис. грн:

- а) 16,7 %;
- б) 25 %;
- в) 2,5 %;
- г) 1,6 %.

Акціонерне товариство «АТБ» випустило одну тисячу привілейованих акцій номіналом 10 грн. Мінімальний річний прибуток

за емісії акцій було оголошено рівним 25 % від їх номіналу. Визначити розмір дивідендів на одну акцію:

- а) 25 грн;
- б) 5 грн;
- в) 2,5 грн;
- г) 4 грн

Інвестиції являють собою:

- а) вкладення капіталу у всіх його формах з метою отримання доходу в майбутньому або поточному періоді;
- б) переміщення капіталу з одних активів в інші, ефективніші активи;
- в) вартість грошових коштів, спрямованих на формування активів підприємства;
- г) вкладення капіталу в корпоративні права інших підприємств.

Назвіть основні методи оцінювання ефективності реальних інвестиційних проектів:

- а) період окупності; індекс рентабельності; індекс дохідності;
- б) коефіцієнт інвестування; коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів; коефіцієнт фінансової незалежності;
- в) коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт інвестування; коефіцієнт маневрування власними коштами;
- г) чистий приведений дохід; коефіцієнт інвестування; коефіцієнт дисконтування.

ПАТ можуть випускати облігації:

- а) лише після повної виплати коштів по випущених акціях;
- б) до моменту виплати коштів по випущених акціях;
- в) одночасно з випуском акцій;
- г) після виплати половини коштів по випущених акціях.

Кошти від розміщення облігацій направляються на:

- а) формування «граничі безпеки»;
- б) цілі фінансування стратегічного розвитку;
- в) реінжиніринг бізнес-процесів;
- г) збільшення частки оборотних активів.

Емісія облігацій:

- а) призводить до втрати контролю за управлінням підприємством;
- б) не призводить до втрати контролю за управлінням підприємством;
- в) призводить до зниження середньої ставки кредитного відсотка;
- г) не призводить до зниження середньої ставки кредитного відсотка

Модель Гордона – це модель:

- а) загального очікування доходності акції;
- б) визначення теоретичної вартості акції;
- в) постійного росту;
- г) оптимального співвідношення часток простих та привілейованих акцій.

Гарантію по виплаті відсотків має:

- а) облігація;

- б) акція;
- в) вексель;
- г) боргова розписка.

Облігації:

- а) забезпечені майном підприємства та мають пріоритет по задоволенню претензій по ним;
- б) не мають пріоритету;
- в) не мають великої можливості розподілу;
- г) не забезпечені майном підприємства.

Конвертаційні облігації – це:

- а) облігації, відсотки за якими виплачуються лише за наявності прибутку;
- б) облігації, відсоткова ставка за якими залежить від індексу інфляції;
- в) облігації, що можуть бути переведені у звичайні акції по фіксованому курсу;
- г) облігації, відсоткова ставка за якими залежить від кількості облігацій.

Доходні облігації – це:

- а) облігації, відсотки за якими виплачується лише при наявності у підприємства достатнього рівня прибутку;
- б) облігації, відсоткова ставка за якими залежить від індексу інфляції;
- в) облігації, що можуть бути переведені у звичайні акції по фіксованому курсу;
- г) облігації, відсоткова ставка за якими залежить від кількості облігацій.

Ануїтет – це:

- а) грошовий потік;
- б) фінансова рента;
- в) майбутня вартість грошових коштів.

Вартість грошей:

- а) може підвищитися або понизитися;
- б) завжди є однаковою;
- в) зростає з плином часу;

Ринок цінних паперів включає:

- а) ринок грошей та ринок капіталів;
- б) первинний та вторинний ринки цінних паперів;
- в) біржовий та «вуличний» ринки;
- г) обліковий, міжбанківський та валютний ринки.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ СЕМЕСТРОВІ
ЗАВДАННЯ**

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни**

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма «**Міжнародний бізнес**»

Вид дисципліни: **за вибором**

Факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Самостійна робота студента з дисципліни «Корпоративні фінанси» включає визначені робочою навчальною програмою матеріали. Цей вид навчальної діяльності надає студенту можливість здійснювати поглиблену підготовку та сприяє поглибленій підготовці в напрямках, визначених характером майбутньої діяльності.

Самостійна робота студентів має на меті удосконалення діючої в Університеті і системи підготовки фахівців, яка спрямована на реалізацію таких основних завдань:

- підвищення якості навчання студентів;
- систематизація знань з міжнародних фінансів та активне їх засвоєння упродовж вивчення дисципліни;
- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів (поточних та підсумкового екзамену);
- підвищення мотивації студентів до систематичної активної роботи впродовж навчання, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення та формування фахових компетенцій.

Завдання для індивідуальної роботи розміщено в Дистанційному курсі «Корпоративні фінанси»

<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=434>

Вивчення матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Корпорація як суб'єкт фінансового ринку.
2. Принципи корпоративних фінансів.
3. Сутність та функції корпоративних фінансів.
4. Мета, цілі та особливості управління фінансами корпорації.
5. Стратегічні цілі фірми: максимізація прибутку, стабільне зростання прибутку на акцію, максимізація дивідендів, підвищення ринкової вартості фірми.
6. Фінансовий менеджмент.
7. Вплив зовнішнього середовища на фінансову та інвестиційну політику корпорації.
8. Роль корпоративного управління в діяльності корпорації.
9. Агентська проблема.
10. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління.
11. Моделі корпоративного управління.
12. Фінансові питання, які вирішуються загальними зборами акціонерів і радою директорів.
13. Поняття і типологія корпоративної культури.
14. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура.
15. Поняття фінансових ресурсів, капіталу та активів господарюючого суб'єкта.
16. Структура фінансових ресурсів.
17. Фінансові інструменти (акції, облігації внутрішніх і зовнішніх державних позик, облігації місцевих позик, облігації підприємств, казначейські зобов'язання держави, інвестиційні сертифікати, векселі, форвардні (ф'ючерсні) контракти, (варіанти), депозитарні розписки).
18. Концепція і методичний інструментарій оцінки вартості грошей у часі.
19. Поняття простого і складного відсотка, теперішньої і майбутньої вартості грошей.
20. Ануїтет та методи його розрахунку.
21. Концепція і методичний інструментарій врахування фактора інфляції.
22. Концепція і методичний інструментарій врахування фактора ризику.
23. Поняття індивідуального і портфельного фінансового ризику, систематичного (ринкового) і несистематичного (специфічного) ризику, без ризикової норми доходності та премії за ризик.
24. Концепція і методичний інструментарій врахування фактора ліквідності.
25. Економічна сутність та класифікація капіталу корпорації.
26. Основні принципи формування капіталу корпорації.
27. Первинне розміщення корпоративних цінних паперів.

28. Публічне і приватне розміщення: переваги і недоліки.
29. Вартість капіталу корпорації і принципи її оцінки.
30. Методи розрахунків вартості компанії.
31. Розвиток теорій структури капіталу: теорія М. Міллера і Ф. Модильяні, теорія Г. Дональдсона, теорія асиметричної інформації С. Майєра.
32. Фінансовий важіль (ліверидж); визначення ефекту фінансового лівериджу.
33. Оцінка фінансового ризику, пов'язаного з вкладанням капіталу в корпорацію.
34. Дивідендна політика корпорацій: теоретичні підходи і практичне здійснення.
35. Теоретичні підходи щодо впливу дивідендної політики на вартість фірми: теорія «байдужості дивідендів», врахування співвідношення ставок оподаткування на приріст капіталу і на доходи (теорія податкової диференціації), теорія «синиці в руках».
36. Основні стратегії дивідендної політики.
37. Фактори, які визначають дивідендну політику.
38. Стратегічні підходи фірми у дивідендній політиці: стабільний ріст, циклічні дивіденди, дивіденди за «остаточним принципом».
39. Альтернативні шляхи виплати дивідендів: спліт акцій і плани реінвестування дивідендів.
40. Оцінка вартості інвестицій у реальні активи.
41. Методи оцінювання і критерії відбору інвестиційних проектів.
42. Формуванні портфеля реальних інвестицій. Індекс прибутковості та його значення для прийняття рішень.
43. Альтернативні методи оцінки інвестиційних проектів.
44. Аналіз інвестиційних проектів в умовах невизначеності. Моделі оцінки ризику проекту. Value-at-Risk (VaR).
45. Оцінка нетто-приведеної вартості проекту на підставі песимістичних і оптимістичних припущень.
46. Визначення ступеня ринкового ризику, оцінка коефіцієнта бета.
47. Оцінка рівня ризику інвестиційних проектів з використанням цінової моделі ринку капіталу.
48. Модель Монте-Карло.
49. Модель «дерево рішень».
50. Методи управління проектними ризиками. Розподіл збитків
51. Особливості і критерії інвестування в облігації. Доходність облігації.
52. Інвестиції в акції. Моделі оцінки вартості акцій.
53. Критерії формування портфеля цінних паперів: доходність і ризик інвестиційного портфеля, диверсифікація активів і оптимізація інвестиційного портфеля.
54. Форми фінансової звітності.
55. Звіт про прибуток корпорації.
56. Звіт про рух грошових потоків корпорації.

57. Консолідований звіт про зміну у власному капіталі.
58. Значення аналізу фінансової звітності для прийняття рішень щодо фінансових та інвестиційних цілей корпорації.
59. Методи аналізу фінансової звітності.
60. Системи і методи фінансового планування.
61. Основні етапи процесу розробки фінансової стратегії корпорації.
62. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.
63. Сутність та види злиттів і поглинань (M&A).
64. Фінансові способи захисту від ворожих поглинань.
65. Аналіз мотивів злиттів і поглинань: з позицій теорій ефективності, з позицій диверсифікації, з позицій агентської теорії.
66. Форми синергії у злиттях і поглинаннях: операційна, управлінська та фінансова синергія.
67. Реструктуризація корпорації і проблема контролю.
68. Способи розукрупнення корпорацій. Розукрупнення корпорацій і проблема передачі контролю.
69. Способи викупу корпорації за рахунок позикових коштів: LBO, MBO, EBO.
70. Фінансові аспекти оцінки ефективності операцій придбання злиттів, поглинань, створення холдингових структур.
71. Особливості ринку M&A в світі та Україні.

При вивченні дисципліни застосовуються такі **методи контролю**: усний, письмовий, тестовий. Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів під час обговорення питань, самостійної роботи, тестування, написання есе; перевірки рівня самостійної підготовки студента при виконанні індивідуального завдання. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховується під час визначення підсумкової оцінки з дисципліни у формі екзамену.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в дистанційній формі** з використанням платформи **Google-Class**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях встановлюються за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- знання основної та додаткової літератури;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій (кейсів), розв'язання задач, проведення розрахунків тощо при виконанні завдань, внесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах і аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з відповідей інших осіб.

“3” балів магістр отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного та додаткового матеріалу. Студент – відмінник повинен знати як саме економічні категорії і закони проявляються в ринкових умовах, здійснювати порівняльний аналіз трендів, аналізувати статистичні дані, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонованих йому проблем, демонструвати знання законодавчих актів та їх вплив на корпоративні фінанси.

“2” бали свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни «Корпоративні фінанси» в обсязі навчальної програми, вміє використовувати інструментарій фінаналізу. Але у розкритті змісту питань допускає незначні помилки у формулюванні термінів і категорії.

“1” бал виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах.

“0” балів ставиться тоді, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

2. Критерії оцінки знань при виконанні задач на семінарських заняттях

“3” балів ставиться коли студент дає повну вичерпну відповідь. Вона складається з правильних арифметичних дій, доцільного та логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків.

“2” бали ставиться тоді, коли теоретичне обґрунтування зроблене, хід розв’язання вірний, але є помилка при арифметичних розрахунках.

“1” бали студент отримує у тому випадку, коли арифметичне рішення задачі дається без повного теоретичного обґрунтування.

“0” ставиться, коли студент зовсім не розв’язує задачі, або розв’язує її неправильно. Опис та розв’язок є повністю ідентичним опису і розв’язку задачі іншим студентом.

3. Критерії оцінки відповідей на тестові питання на семінарських заняттях

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1-2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання виставляється в залежності від набраної кількості балів:

“3” балів виставляється, якщо правильні відповіді складають 90-100%.

“2” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 70-69%.

“1” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 50 - 73%.

“0” виставляється, якщо правильні відповіді складають до 50%.

4. Критерії оцінювання аналітично-пошукових завдань та есе.

«3» балів ставиться за умов, якщо студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки;

«2» бали ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний

матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчій підхід при аналізі проблем

«1» бал отримує студент, який виконав завдання з незначними помилками, в недостатній мірі використав статистичний та фактичний матеріал, використано застарілий статистичний матеріал, не виявлено авторського розуміння проблеми;

«0» бали виставляється студентові, який припускається грубих помилок та логічної непослідовності під час виконання завдання, не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал.

Шкала балів за видами робіт

№	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка	Примітка
1	Відповіді на семінарах	0-3	За семінар, незалежно від кількості відповідей
2	Розв'язання задач	0-3	За заняття, незалежно від кількості задач
3	Тестування	0-3	За одне правильно виконане завдання
4	Аналітично-пошукове завдання, есе	0-3	За один виступ

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Разом	Екзамен	Сума
BC	BC	BC	BC	BC	BC	BC	BC	BC	BC	60	40	100
АПЗ	АПЗ	Т	РЗ	Т	АПЗ	РЗ	РЗ	РЗ	АПЗ			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... – теми розділів; BC - відповіді на семінарах; РЗ – розв'язання задач; Т – тестування; АПЗ – аналітично-пошукове завдання

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію).

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Google-Class та Zoom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) можуть проводитись до 30% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в дистанційній формі з використанням платформи Google-Class.